

teatre

FRANCESC FOGUET I BOREU

Les víctimes de l'androcentrisme

Infanticida

AUTOR: CATERINA ALBERT

Composició musical: Clara Peya

Adaptació i dramaturgia: Marc Rosich

Direcció: Marc Angelet

Sala Àtrium, 29 de gener (22 de gener-2 de febrer)

La infanticida és, de bracet amb *Drames rurals* i *Solitud*, un dels textos més durs de Caterina Albert ('Víctor Català'). En forma de monòleg dramàtic en vers, mostra la crueltat extrema que nia en els éssers humans. Ho fa a través del flux de la consciència torturada de la Nela, una jove que comet l'assassinat involuntari de la pròpia filla, tot just nada. El text, de final del segle XIX, és d'una virulència i atreviment inaudits: Albert hi denuncia que la Nela, una dona jove, pobra i desvalguda, esdevé una víctima dels homes i de la societat que l'envolta.

En la didascàlia inicial del text, Albert hi deixa ben clar que la Nela no és una dona perversa, sinó "encegada per una passió". El seu infanticidi involuntari és degut a la pressió de les circumstàncies. L'amor per Reiner i les conseqüències derivades l'empenyen a sentir-se culpable. L'amenaça d'un pare bestial li fa témer el càstig més desprietat. L'una i l'altra —més l'opressió de l'entorn proper per haver quedat prenyada en una relació fora del matrimoni— l'emmenen a un acte monstruós.

Infanticida de Caterina Albert i Clara Peya, en una adaptació dramaturgica de Marc Rosich i amb direcció de Marc Angelet, porta la peça d'Albert a la sensibilitat i els codis artístics contemporanis. En una versió operística de Peya, el muntatge manté amb encert el text original i, contrapuntat d'una efectiva i de vegades estrident música electrònica, articula un seguit de repeticions i ecos que percudeixen i ressonen en l'espec-

tador per traduir la ment traumatitzada de la Nela.

La interpretació de Neus Pàmies es posa en la pell adolorida de la protagonista. No es tracta d'una criminal, sinó d'una pobra jove enamorada apassionadament d'un hereu malànima de casa bona. Repudiada pel seu amant pigmaliesc i covard, és assetjada per un pare maltractador i una societat repressiva i excloent, que no admet que una dona tingui llibertat de decidir sobre el seu desig i el seu propi cos. El terror, la ràbia i el desesper condueixen la Nela a cometre, sense voler-ho, un crim abominable, del qual és, en realitat, innocent.

Pàmies transmet l'angoixa creixent del personatge amb un precís detallisme sensorial. A través seu, sentim el desfici de la Nela, però també la seva intensa vivència de l'amor com a dona i mare. Pàmies es mou en la gàbia emblanquinada on està reclosa la Nela com una ànima dolguda i trasbalsada. Modula amb fi-

nor el gest i la mirada, i gradua molt bé les transicions entre el text dit, recitat i cantat. L'acompanyen les projeccions d'imatges més o menys simbòliques i la música en directe de Gerard Marsal, que infonen un ritme atent als clímax de la seva confessió obsessiva.

Seguint el text original, tota l'acció de l'obra té lloc en una sala d'un manicomi, amb una franja de paret enrajolada de blanc, una taula amb un magnetòfon i diversos fulls de diaris i fotografies —objectes que remetien al crim comès i a la recerca de les causes. A un costat, hi ha unes reixetes de respiració, que denoten la profunditat de la seva presó. A l'altre, un telèfon penjat a la paret, que permet una escena a la manera de *La veu humana* de Jean Cocteau. En aquest espai d'aïllament, reblert de sons i sorolls fantasmals, la Nela lluita per vèncer la solitud i la desolació, víctima d'una societat patriarcal i androcèntrica que culpabilitza i castiga les dones més febles.